

Standpunten politieke partijen over de arbeidsmarkt

AOW-leeftijd

VVD

- AOW-leeftijd moet versneld worden verhoogd naar 67 jaar in 2018.
- AOW-leeftijd na 2018 gekoppeld aan de levensverwachting.
- Harmoniseren van aanvullende pensioenen met aanpassingen in AOW-leeftijd (de leeftijd voor aanvullende pensioenen gelijk oploopt met de verhoging van de AOW-leeftijd).
- Het automatisch ontslaan van werknemers op een bepaalde leeftijd, dat nu veelal is vastgelegd in een cao, moet verdwijnen.

CDA

- Pensioensleeftijd vanaf 2013 stapsgewijs omhoog: in 2015 naar 66 jaar en 2020 naar 67 jaar.
- Overgangsregeling voor mensen die vroeger met pensioen gaan.
- Flexibel opnemen van AOW-uitkering tussen 65 en 70.
- AOW sneller omhoog en stimuleren langer doorwerken

PvdA

- De AOW leeftijd gaat in 2017 omhoog met een half jaar, in 2020 en 2022 opnieuw met een half jaar en in 2025 naar 67 jaar.
- Wettelijke leeftijdsontslag wordt afgeschaft.
- Koppeling AOW aan leeftijdsverwachting.
- Vervroegde AOW voor mensen die na hun 61e onvrijwillig aan de kant komen te staan.
- Werknemers mogen AOW 1 tot 2 jaar eerder ontvangen, maar dan met een korting van 6% per jaar. Mensen die lang hebben gewerkt met een laag inkomen kunnen op hun 65e stoppen. Met behulp van de doorwerkbonus en een Vitaliteitsregeling kunnen zijde korting terugbrengen van 6% naar 3%.
- Het wettelijke leeftijdsontslag wordt afgeschaft.

SP

- AOW blijft tot 2020 op 65 jaar.
- Automatisch ontslag op 65 verdwijnt.
- Fiscale ouderenkorting verhogen zodat ouderen met alleen AOW en een klein aanvullend pensioen er extra op vooruit gaan.

D66

- AOW-leeftijd verhogen naar 67 jaar in 2021.
- Na 2021 stijgt de AOW-leeftijd automatisch mee met de levensverwachting.
- Keuzevrijheid over de leeftijd waarop mensen met pensioen willen gaan.
- Hogere pensioenuitkering voor mensen die later met pensioen gaan, wie de AOW eerder opneemt krijgt een lagere uitkering.
- Doorwerken na de officiële pensioenleeftijd wordt eenvoudiger.

GroenLinks

- AOW-leeftijd vanaf 2013 stapsgewijs verhogen tot 66 jaar in 2019 en tot 67 jaar in 2023.
- Koppeling AOW-leeftijd aan levensverwachting na 2023.

PVV

- AOW blijft op 65 jaar.
- Mensenkunnen kiezen of ze eerder of later met pensioen gaan (gepaard met korting of opslag).

ChristenUnie

- AOW-leeftijd moet omhoog naar 67 jaar in 2023. Vanaf 2015 kan de AOW-leeftijd de eerste zes jaar met een maand worden verhoogd, en daarna ieder jaar met twee maanden.
- Koppeling AOW-leeftijd aan levensverwachting.
- Belemmeringen die verhinderen dat mensen die willen doorwerken na de pensioengerechtigde leeftijd worden weggenomen.

Ontslagrecht

VVD

- Versoepeling van het ontslagrecht. De kantonrechttersformule moet worden afgeschaft, omdat het ontslag erg duur maakt.
- Inperken ontslagvergoeding, maximaal één week per gewerkt jaar met een maximum van een half jaar.

CDA

- Nieuwe ontslagprocedure om de positie van contractmedewerkers te verbeteren: inzet op werkzekerheid in plaats van baanzekerheid.

PvdA

- Ontslagbescherming blijft overeind, maar procedures worden vereenvoudigd.
- Afschaffen UWV-route voor ontslag. Instellen eenvoudige ontslagroute via kantonrechter met preventieve toets.

SP

- Handhaven ontslagbescherming.
- De flexibiliteit op de arbeidsmarkt is doorgeschoten en wordt ingeperkt. Mensen met tijdelijke contracten en andere vormen van onzeker werk (uitzendkrachten, oproepkrachten, nul-urencontracten) krijgen daarom eerder recht op een vast contract.

D66

- Versimpelen ontslagprocedure. Redelijkheid kan door kantonrechter worden vastgesteld.
- Modernisering van het ontslagrecht moet het vaste contract weeraantrekkelijk maken om zo degenen te helpen met de zwakste positie op de arbeidsmarkt.

GroenLinks

- Ontslagrecht moet worden versoepeld met verplichting tot scholing om werk-naar-werk te vergemakkelijken.
- Kortere ontslagprocedures. Bij ontslagaanzegging mag werknemer in beroep.
- Een ontslagbesluit dient te worden voorafgegaan door een hoorzitting van een onafhankelijke instantie met een bindende uitspraak over het toestaan van het ontslag. In deze onafhankelijke instantie zijn werkgevers en werknemersevenredig vertegenwoordigd.

PVV

- Niet tornen aan ontslagbescherming.
- Afschaffen van het UWV, arbeidsmarkt taken worden overgeheveld naar gemeenten.

ChristenUnie

- Instellen van 'flexibele werktijdenregeling'. De spaartegoeden kunnen gebruikt worden om inkomensverlies aan te vullen.

Werkloosheidswet (WW)

VVD

- WW-uitkering eerste drie maanden verhogen en duur verkorten om mensen te prikkelen snel weer aan de slag te gaan.
- Werkgevers hoeven eerste zes maanden van een WW-uitkering niet te betalen.
- Wie fraudeert bij overheidsregelingen en –voorzieningen, wordt tijdelijk uitgesloten van de betreffende voorziening.
- Werkzoekenden die onvoldoende meewerken om aan de slag te gaan, verliezen het recht op een uitkering.
- De arbeidsrechtelijke positie van ambtenaren wordt gelijkgesteld aan die van andere werknemers.

CDA

- De werkloosheidswet wordt weer teruggebracht tot het oorspronkelijke doel van inkomensbescherming bij een baanwisseling. Voor oudere werklozen komt er een vervolguitkering.
- Werkgevers hoeven maximaal een half jaar de kosten van de WW aan het UWV te vergoeden.
- Het onderscheid tussen wachtgeld en WW komt volledig te vervallen, politieke ambtsdragers krijgen eveneens sollicitatieplicht.
- Werklozen die een uitkering krijgen moeten verplicht passend werk accepteren.
- Fraude met uitkeringen worden niet getolereerd. Boetes worden verhoogd en het gefraudeerde bedrag daarnaast te worden terugbetaald.
- Het ambtenarenrecht wordt gelijkgetrokken met het arbeidsrecht.

PvdA

- Hoogte en duur WW blijft gelijk.
- Loondoorbetaling door werkgevers gedurende de eerste zes maanden, ook voor flexwerkers.
- Beperking loondoorbetaling bij ziekte van 2 naar 1 jaar.
- Werknemers moeten sneller recht hebben op een WW-uitkering: na 13 weken werk recht op 4 weken WW.
- Werkgevers moeten verplicht werk-naar-werkplan opstellen.
- WW- en WAO-uitkeringen lopen door tot 67 jaar.
- Werk gaat boven alles; geen baan is te min. Wie fatsoenlijk werk weigert, wordt gekort op de uitkering. Dit is ook mogelijk als zij zich niet aan de scholing-, re-integratie- of werkafspraken houden.
- Er moet een goede regeling komen voor mensen die al van jongs af aan hebben gewerkt voor een laag loon, en mensen die op latere leeftijd werkloos worden.
- Geen voorkeursbehandeling voor ambtenaren.

SP

- Duur van de WW wordt niet verkort.
- Werkgevers hoeven de eerste zes maanden geen WW te betalen.
- Kosten voor werknemers die langer dan een half jaar ziek zijn worden betaald uit een collectieve verzekering.
- Werkgevers gaan met een eigen bijdrage meebetalen aan de uitvoering van werknemersverzekeringen.
- De sollicitatieplicht van werklozen wordt afhankelijk van de individuele omstandigheden en de perspectieven op werk.
- De huishoudtoets in de bijstand wordt geschrapt. Werken met behoud van uitkering met een inwerkperiode van drie maanden blijft mogelijk, bijvoorbeeld wanneer sprake is van een werkstage.
- Fraude op uitkeringen wordt actief opgespoord.

D66

- Werkgever betaalt eerste half jaar WW.
- Een kortere, maar hogere WW-uitkering.

GroenLinks

- WW wordt verhoogd naar 90% van laatstverdiende loon in het eerste half jaar. Het tweede half jaar wordt de WW-uitkering verlaagd naar 80%.
- De maximale WW-duur is 1 jaar.
- Mensen met flexibele contracten krijgen sneller toegang tot de WW.

PVV

- WW en ontslagvergoeding blijven even lang en even hoog als nu het geval is.
- Misbruik sociale voorzieningen wordt keihard aangepakt. Frauderen? Geweld bij een uitkeringsinstantie? Nooit meer een uitkering. Het bedrag dat de fraudeur hiermee heeft verkregen moet tot op de laatste cent terugbetaald worden.
- Stopzetten uitkeringen aan het buitenland, met uitzondering van AOW.
- Recht op uitkering pas na tien jaar Nederlander te zijn.
- Geen uitkeringen voor boerkadragers of wie belabberd Nederlands spreekt.

ChristenUnie

- De opbouw van WW-rechten wordt verlengd. Per gewerkt jaar heb je recht op een uitkering van driekwart maand.
- Geen sollicitatieplicht voor alleenstaande bijstandhouders met jonge kinderen.
- Wanneer een WW-gerechtigde tijdens de uitkeringsperiode start met een andere, kleinere baan, vindt de verrekening met de WW-uitkering plaats op basis van het daadwerkelijk verdiende loon in plaats van de gewerkte uren.
- Bij het aanvaarden van minder betaald werk blijven 'oude' WW-rechten van kracht tot het einde van de duur van de oorspronkelijke uitkering.
- Als je een uitkering krijgt wordt er een tegenprestatie voor de samenleving van je verwacht, mits je daartoe in staat bent.
- Wie misbruik maakt van voorzieningen of fraudeert, mag worden uitgesloten van uitkeringsrechten.
- Het Maasland Model, waarbij werkgever en werknemer in eerste instantie verantwoordelijk zijn voor het vinden van een nieuwe baan, is uitgangspunt. Dit zorgt dat een werknemer niet in de WW komt en dit zorgt er ook voor dat een werkgever zich verantwoordelijk blijft voelen voor de werknemer die hij ontslaat. De werkgever houdt deze verantwoordelijkheid maximaal één jaar.

Om- of bijscholing

VVD

- Werkgevers krijgen fiscaal voordeel voor het (binnenshuis) omscholen van (nieuw) personeel via bijvoorbeeld leerwerktrajecten.
- Iemand die werkloos wordt krijgt, ongeacht zijn leeftijd, toegang tot een sociaal leenstelsel om zich te kunnen laten om- of bijscholen.

CDA

- Het recht op (bij)scholing moet worden ingebed in de arbeidsovereenkomst.
- Stimuleren beurzen van bedrijven en overheden voor arbeidsmarktrelevante opleidingen.
- Werknemers krijgen een persoonlijk budget dat gebruikt kan worden voor scholing en werk-naar-werktrajecten.
- De overheid stimuleert dat werkgevers en werknemers ruimte maken voor individuele, breed inzetbare scholingsrechten voor werknemers, zodat zij kunnen investeren in hun eigen inzetbaarheid, regie over hun eigen loopbaan kunnen nemen en hun vakmanschap op peil houden.

PvdA

- De flexibiliteit van de arbeidsmarkt maakt dat er te weinig geïnvesteerd wordt door werkgevers, zelfstandigen en werknemers in bij- en nascholing. Het regionaal inzetten van de middelen van de Opleidings- en Ontwikkelingsfondsen (O&O fondsen) kan dat doorbreken.
- De ontslagvergoeding komt grotendeels ten goede aan het werk-naar-werk budget. Met dit geld kan bijvoorbeeld om- of bijscholing bekostigd worden of de start van een eigenbedrijf. Wanneer de werknemer een nieuwe baan heeft, wordt het resterende werk-naar-werk budget eerlijk tussen werkgever en werknemer verdeeld.

SP

- Van het bedrijfsleven worden meer initiatieven gevraagd voor stage en scholing, bijscholing en omscholing van (aanstaand) personeel.

D66

- Introduceren van scholingsvouchers voor ouderen die langdurig werkloos zijn. Zij mogen deze vouchers inzetten voor scholing of begeleiding bij de zoektocht naar werk.

GroenLinks

- Ombouwen van de collectieve ontslagvergoedingen tot individuele scholingsbudgetten voor iedereen.

PVV

(niets over opgenomen in verkiezingsprogramma)

ChristenUnie

- Werkgever is verantwoordelijk voor scholing van werknemer. Werknemers krijgen een talentenbudget om zich te laten om- of bijscholen. Deze kunnen zij van baan naar baan meenemen.

Doelgroepenbeleid

VVD

- Verbeteren van de wettelijke regelingen voor ZZP'ers, bijvoorbeeld door hen de mogelijkheid te geven zichzelf in een collectieve pensioen- of arbeidsongeschiktheidsregeling te verenigen.
- Gemeenten krijgen meer vrijheid om de budgetten voor sociale voorzieningen (Wsw, WMO, jeugdzorg) beter te benutten.
- Periodieke keuring voor mensen die de afgelopen jaren in de Wajong zijn beland.
- Herkeuring voor alle mensen die nu in de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) zitten om doorstroming te verbeteren en wachtlijsten weg te werken.
- No-risk polissen voor ondernemers verruimen om arbeidsgehandicapten meer kansen te bieden op de arbeidsmarkt.

CDA

- Sociaal akkoord sluiten met werkgevers en vakbonden om meer stage- en arbeidsplaatsen te creëren voor mensen met een beperking.
- Verbeteren van de arbeidspositie voor mensen met een flexibel arbeidscontract.
- Werkgevers krijgen premiekorting om (werkloze) ouderen in dienst te nemen.
- Een taskforce jeugdwerkloosheid moet de startpositie van jongeren op de arbeidsmarkt verbeteren.
- Loonkostensubsidie of kortstondige loondispensatie toestaan voor mensen die door een beperking of chronische ziekte niet volledig kunnen deelnemen aan de arbeidsmarkt.
- De Wsw, de Wajong, de Wet werk en bijstand en de Wet investeren in jongeren worden opgenomen in de nieuwe regeling. Voor jongeren die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn, blijft de Wajong bestaan.
- Sociaal akkoord sluiten met werkgevers en vakbonden voor meer stage- en arbeidsplaatsen voor mensen met een beperking.
- Instellen van een nationale vrijwillige arbeidsongeschiktheidsregeling voor ZZP'ers.

PvdA

- Meer bedrijven moeten jongeren op mbo-niveau 2 aannemen, waarna zij verder worden opgeleid tot en met niveau 4. Jongeren moeten kunnen wisselen tussen BBL en BOL.
- Meer stagemogelijkheden voor jongeren.
- Er komt geld beschikbaar om te zorgen dat jongeren die direct werkloos dreigen te worden na het verlaten van de schoolbanken, een jaar langer op school kunnen blijven. De gemeenten zien daarop toe en bieden ondersteuning.
- Er komt een budget voor individuele ondersteuning om langdurig werklozen weer aan het werk te helpen.
- Grote en middelgrote bedrijven worden bij wet verplicht vijf procent arbeidsgehandicapten en (oud) langdurig werklozen in dienst te hebben. Wie daaronder zit, krijgt een boete.
- Ook flexwerkers kunnen recht krijgen op een werk-naar-werk budget.
- Werknemers met een tijdelijk contract van één jaar in principe een vast contract, tenzij de cao in afwijkingen voorziet.
- Uitzendkrachten mogen maximaal een half jaar bij één werkgever werken.
- Invoering minimumtarieven voor ZZP'ers.
- ZZP'ers krijgen onder bepaalde omstandigheden toegang tot de bijstand.
- ZZP'ers krijgen toegang tot bestaande fondsen voor scholing.
- De verschillen in de fiscale behandeling van werknemers en ZZP'ers wordt verkleind.

SP

- Deeltijdwerk voor ouderen, ook in combinatie met AOW en pensioen, wordt aantrekkelijker gemaakt.
- Sociale partners wordt gevraagd bindende afspraken te maken voor beduidend grotere arbeidsdeelname van oudere werknemers. Bijvoorbeeld door bij aanneme van personeel te zorgen voor een betere afspiegeling met de leeftijdsopbouw in de beroepsbevolking, of door kennisoverdracht te bevorderen door jongere en oudere werknemers slim aan elkaar te koppelen.
- Flexwerkers krijgen eerder het recht op een vast contract.
- ZZP'ers die werk verrichten dat in hun sector voornamelijk in loondienst wordt gedaan, worden ondergebracht onder de sociale zekerheid. De werkgever die hen opdracht geeft betaalt pensioenpremies en premies voor arbeidsongeschiktheid.
- Versnellen van de procedures aan slachtoffers van beroepsziekten en arbeidsongevallen. Door de rechter opgelegde of door partijen overeengekomen schadevergoedingen worden voorgeschoten door de overheid, die de schade-uitkering vervolgens zal verhalen.
- Sociale werkplaatsen blijven in de toekomst beschut werk bieden voor mensen met een beperking. Waar mogelijk en wenselijk bevorderen we uitstroom naar regulierwerk, maar dwingen mensen niet om te werken onder het minimumloon.
- Jonggehandicapten krijgen voldoende begeleiding en ondersteuning bij het vinden van een baan.
- De overheid en grote bedrijven dienen meer mensen met een beperking of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid in dienst te nemen en passende stageplekken te organiseren. Daarvoor komt een wettelijke regeling.

D66

- Fiscale voordelen voor oudere werknemers en wil het werkgeversrisico voor ziekte van 55+-werknemers anders behandelen.
- D66 wil dat ZZP'ers gemakkelijker aan kunnen haken bij sociale voorzieningen, op basis van keuzevrijheid.
- ZZP'ers kunnen toegang krijgen tot een vrijwillig pensioenfonds en de WIA om hun arbeidsongeschiktheidsrisico te verzekeren.
- D66 wil een simpele VAR-verklaring omdat deze nu te bureaucratisch is.
- ZZP'ers wordt de mogelijkheid geboden nog geruime tijd te sparen in het pensioenfonds van hun voormalige werkgever en via een Premiepensioeninstelling (PPI).

GroenLinks

- Flexwerkers en ZZP'ers hebben recht op sociale zekerheden. Daarom krijgen zij toegang tot zaken als scholing, een hypotheek en collectieve pensioen- en arbeidsongeschiktheidsverzekeringen.
- Voor werkgevers moet het financieel aantrekkelijk worden om ouderen en mensen met een handicap in dienst te nemen. Daarom krijgen zij premiekorting als zij ouderen (50+'ers) in dienst nemen.
- Grotere werkgevers verplichten om een bepaald aandeel gedeeltelijk arbeidsgehandicapten in dienst te nemen.
- Mensen die al op jonge leeftijd zijn begonnen met werken, vaak in een zwaar beroep, worden financieel gecompenseerd.

PVV

- Werkplicht voor bijstandjongeren.
- Geen bezuinigingen op sociale werkplaatsen (Wsw).
- De Wajong blijft toegankelijk voor volledig duurzaam arbeidsongeschikten.
- Meldingsplicht voor buitenlandse ZZP'ers.

ChristenUnie

- Meer zekerheid voor flexwerkers. Als zij ten minste 3 jaar hebben gewerkt en er vooruitzicht is op nog meer werk, kunnen zij zich inkopen in een arbeidspool die de komende vijf jaar werk garandeert. Deze pool geeft recht op het minimum aan sociale zekerheidsrechten en de mogelijkheid van collectieve pensioenopbouw.
- Deeltijdcontracten worden duurcontracten. De duur van het eerste contract bepaalt de werkgever. De tweede duurt ten minste een half jaar langer dan de eerste en de derde duurt ten minste een jaar langer dan de tweede.
- Niet-uitkeringsgerechtigde jongeren tot 27 jaar krijgen ondersteuning bij het vinden van werk.
- Loonkosten voor ouderen worden substantieel verlaagd.
- Primair kansen geven aan Nederlandse werkzoekenden van oudere leeftijd om aan het werk te blijven.
- Bedrijven moeten er altijd voor kunnen kiezen mensen met arbeidsbeperkingen in detachering aan te nemen, zonder de administratieve rondsloep. Bedrijven die daar geen kans toe zien, betalen meer premies om daarmee werkaanpassingen en meerkosten van werkgevers die mensen met een beperking in dienst nemen te vergoeden.
- Werkgevers krijgen een duurzaamheidsbonus als zij mensen met een arbeidsbeperking na vijf jaar nog steeds in dienst hebben.
- Mensen met een arbeidsbeperking krijgen loonkostensubsidie tot minimaal het wettelijk minimumloon.

Overig

VVD

- Ondernemers perspectief bieden door de kredietverstrekking weer op gang te brengen. De Borgstelling MKB-kredieten (BMKB) wordt zo ingericht dat deze kredietstroom weer op gang komt. Belemmeringen voor pensioenfondsen worden weggehaald zodat zij weer kunnen investeren in de Nederlandse economie.
- Afschaffen van regels die ondernemers hinderen om zo de administratieve kosten te verlagen.
- Ondernemers mogen zelf beslissen of zij hun winkel openen op zondag.
- De overheid moet zijn rekeningen op tijd betalen. Zo niet, dan heeft de ondernemer recht op een vergoeding.
- Re-integratietaken UWV komen te vervallen. Deze worden exclusief neergelegd bij gemeenten. UWV moet zich beperken tot verstrekken van uitkeringen en het uitvoeren van keuringen.
- Belastingverlaging omdat hard werken en ondernemerschap moeten lonen.
- BTW-verhoging naar 21% na 2013 compenseren door de inkomstenbelasting te verlagen, onder meer door de arbeidskorting te verhogen.
- De levensloop, het zogenoemde vitaliteitspakket, de aftrek voor levensonderhoud van kinderen en de ouderschapsverlofkorting worden afgeschaft.
- Verlagen werkgeverspremies.
- Belastingvrijstelling voor spaargelden verhogen naar 35.000 euro.
- Inkomensafhankelijke maatregelen worden afgeschaft of aangepast om de zogeheten armoedeval tegen te gaan.
- Wet werk en bijstand (Wwb), de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wet Wajong) en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) worden samengevoegd tot een Participatiewet. De uitvoering ervan wordt bij gemeenten gelegd.
- Opeenvolgende arbeidscontracten tot maximaal 5 jaar mogelijk maken voor de gehele arbeidsmarkt.

CDA

- Regeldruk verminderen door continuering van het programma 'Vermindering regeldruk'.
- Extra lastenverlichting voor ondernemers.
- Onbelaste reiskostenvergoeding handhaven tot het niveau van 13 cent per kilometer OV.
- Creëren van nieuwe flexibele vaste arbeidscontracten met een termijn van 5 jaar.
- Gemeenten krijgen de vrijheid en middelen om regelingen op het terrein van werk, ondersteuning, vervoer, vrijwilligerswerk e.d. op samenhangende wijze in te zetten om participatie te bevorderen en daarbij te concentreren op regiovoering.
- Invoeren van een sociale vlaktaks van 35% met aanvullende solidariteitsheffing voor topinkomens.
- Voor ondernemers komt er een eenvoudige ondernemerswinstbelasting.
- Instellen van een nieuwe zilvervlootregeling als stimulan voor jongeren om te sparen.
- Nullijn voor de gehele collectieve sector. Loonmatiging in de private sector wordt aangemoedigd.

PvdA

- Bestaande ATV-regelingen worden voor zover mogelijk afgebouwd.
- De Wajong, Wsw en de Wwb worden samengevoegd tot één regeling.
- Tijdelijke herinvoering van regeling van fiscaalvrije afschrijvingen voor bedrijfsinvesteringen (voor 2013 en 2014).
- De Wet op de vennootschapsbelasting wordt zodanig aangepast dat investeren met eigen vermogen wordt bevorderd.
- Gelijke belasting vreemd en eigen vermogen.
- Gemeenten mogen zelf bepalen of winkels op zondag open mogen.

- Tegen stukloon voor de laagstbetaalden.
- Maximale ontslagvergoeding van 75.000 euro.
- Hervormen van het palet aan kinderregelingen zodat er twee regelingen overblijven. Eén gericht op het ondersteunen van de koopkracht van ouders met kinderen en één gericht op het stimuleren van participatie op de arbeidsmarkt. De kinderbijslag wordt inkomensafhankelijk.
- Inkomen boven de 150.000 euro wordt belast met een belastingtarief van 60%. Het tarief op vermogens boven de 125.000 euro in box 3 gaat naar 40%.

SP

- Minimumloon wordt beschermd.
- Stukloon wordt niet geaccepteerd.
- Geen loondiscriminatie tussen mannen en vrouwen.
- Het aantal koopzondagen wordt beperkt tot 12 per jaar. Alleen aantoonbare toeristische gebieden kunnen hiervan afwijken.

D66

- Verlagen van inkomstenbelasting.
- Geleidelijke overgang naar een 40-urige werkweek, terugdringen van het aantal ATV-dagen en een verplichte vrije dag afschaffen.
- Aanpassen van regels rond ziektewet, arbeidsongeschiktheid en arbeidsomstandigheden (ARBO) voor kleine bedrijven zodat zij sneller en eenvoudiger (nieuw) personeel zullen aannemen.
- Wajong, Wsw en Wwb onderbrengen in één wet. Gemeenten gaan deze nieuwe wet uitvoeren. Werkgevers moeten bovendien ondersteund en gestimuleerd worden om mensen die onder deze nieuwe wet vallen in dienst te nemen.
- Kinderopvang verbeteren door een simpel en effectief stelsel te vormen met een beperkt aantal regelingen. Inkomensondersteuning van ouders moet gericht worden.
- Gemeenten krijgen de mogelijkheid volledig zelf te bepalen of winkels ook op zondag open mogen zijn.
- Hervormen vennootschapsbelasting zodat de relatieve positie van het eigen vermogen ten opzichte van vreemd vermogen versterkt wordt.
- Stimuleren kennismigratie zonder inburgering en andere barrières.

GroenLinks:

- De belasting voor lage inkomens wordt verlaagd en hoge inkomens en grote vermogens worden zwaarder belast.
- Stimuleren thuis en in deeltijd werken om de flexibiliteit van de arbeidsmarkt te vergroten.
- Minimumloongrens verlagen van 23 jaar naar 18 jaar.

PVV

- BTW wordt verlaagd.
- Verlaging vennootschapsbelasting.
- Lastenverlaging voor de burger.
- Verlaging administratieve lasten.
- Beschermen van Nederlandse maakindustrie (bedrijven zoals Nedcar).
- Geen verdere bezuiniging op de kinderopvang.
- Nooit 'positieve' discriminatie, 'voorkeurbeleid' of ander diversiteitsgeneuzel.
- Geen toegang tot onze arbeidsmarkt voor Roemenen en Bulgaren. Daarnaast geldt werken of wegwezen. Einde werk = einde verblijf.

ChristenUnie

- Verlaging van de lasten op arbeid.
- Loonmatiging om de economie te herstellen.
- Enkele vrije dagen inleveren om de arbeidsproductiviteit te verhogen.
- Invoering flexibele werktijdenregeling.
- 'Kleine baantjes' (minder dan 8 uur per week) hoeven geen loon- en inkomstenbelasting te betalen.
- Uitbetaling van hogere ontslagvergoedingen gebeurt in termijnen. Als binnen de termijnperiode een baan wordt gevonden, wordt het restant als premie verdeeld over werkgever en werknemer.
- De kinderbijslag wordt verhoogd en gelijkgetrokken voor alle leeftijdsgroepen.
- De mogelijkheid tot flexibilisering van arbeidstijden wordt vergroot. Zo worden schooltijdbanen en thuis werken gestimuleerd.

1 2